

Čís. 12759.

Nedošlo-li při prvním roku vůbec k soudcovskému usnesení, nýbrž lhůtu k žalobní odpovědi napsal kancelářský úředník podle přání právních zástupců stran do tiskopisu o prvním roku bez součinnosti soudce, nebyl soud při prvním roku řádně obsazen a veškeré provedené úkony, tedy i lhůta k odpovědi na žalobu, byly zmatečné (§ 477 čís. 2 c. ř. s.).

(Rozh. ze dne 1. září 1933, R I 553/33.)

Ve sporu ze služební smlouvy, projednávaném na krajském soudě, nebyl vůbec konán prvý rok, nýbrž soudní kancelářský asistent dne 11. července 1931 vepsal podle přání právních zástupců stran do tiskopisu o prvním roku, že žalobní odpověď jest podati do 14 dnů. Žalovaný podal žalobní odpověď až dne 12. září 1931. Usnesením ze dne 6. března 1933 odmítl soud první stolice žalobní odpověď jako opožděnou a zrušil celé řízení, jež bylo provedeno po podání žalobní odpovědi. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, že pokračoval v jednání, nehledě k uplatněnému důvodu zrušení, — a to z důvodů, jež tu nepřicházejí v úvahu. V otázce, o níž tu jde, uvedl v důvodech: Po jednání, trvajícím přes 16 měsíců, prohlásil první soud z moci úřední, že se žalobní odpověď odmítá jako opožděná, že se řízení po podání jejím provedené zrušuje a že se útraty spojené se sepsáním žalobní odpovědi a s dalším řízením navzájem zrušují. Napadajíc toto usnesení uplatňuje žalovaná především, že při prvním roku, konaném 11. července 1931, při němž byla dána lhůta k žalobní odpovědi, nebyl soud řádně obsazen. Při roku tom že nebyl přítomen soudce, nýbrž jen zapisovatel. Podpis soudcův na protokole že připojen byl až dodatečně. Stěžovatelka navrhuje, aby vzhledem k tomu bylo usnesení změněno v ten smysl, že se podle § 477 čís. 2 c. ř. s. i první rok i celé řízení, jež po něm následovalo, jako zmatečné zrušují a prvnímu soudu ukládá, aby nařídil znovu první rok a v řízení pokračoval. Soudce, jenž konati měl první rok, se vyjádřil, že se nedovede již upamatovati na způsob, jak byl první rok proveden. Vzhledem k tehdejšímu přetížení soudcovu že není vyloučeno, že kancelářský úředník (zapisovatel) sám s právními zástupci stran celý protokol sepsal a jej dodatečně, ještě v týž den soudci k podpisu předložil. Postup ten byl by ovšem nezákonný. Než z toho ještě nenásleduje, že by i celé další řízení bylo zmatečné. Podle § 477 čís. 2 c. ř. s. je rozhodnutí, po případě i řízení, jež mu předcházelo, zmatečné, když rozhodující soud nebyl řádně obsazen. Nezákonný postup je důvodem zmatečnosti, když byla jím straně odňata možnost jednati před soudem, nebo když strana byla postupem tím zkrácena ve výkonu svých oprávnění procesuálních nebo materiálně-právních, nebo když jde o porušení základních předpisů řízení soudního. Předpokladu toho tu nebylo a proto také strany, ač jim a jejich právním zástupcům při prvním roku přítomným tvrzený nezákonný postup musil býti znám, nečinily ve směru tom nijaké výtky. Nebylo proto třeba dalšího šetření o tom, zda ono tvrzení stěžovatelčino je správné.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů i s předchozím řízením, počínajíc prvním rokem ze dne 11. července 1931, jako zmatečné a vrátil věc prvému soudu, by znova ustanovil první rok a případně dále jednal a rozhodl.

Důvody:

Podle § 243 c. ř. s. má soudce, jemuž je svěřeno konání prvního roku, hned při roku uložiti žalovanému usnesením, aby odpověděl na žalobu a má mu ustanoviti k tomu lhůtu. To je předpis velící, jímž zákon ukládá přímo soudci, by usnesením rozhodl, zda je třeba odpovědi a v jaké lhůtě jest ji podati. V souzené věci však podle výsledků šetření nebyl první rok před soudcem vůbec konán, ani nerozhodl soudce prohlášeným usnesením, v jaké lhůtě má žalovaný podati na žalobu odpověď, a nedošlo tedy vůbec k platnému usnesení soudcovskému při prvním roku, nýbrž lhůtu 14 dnů k sepsání odpovědi napsal kancelářský asistent podle přání právních zástupců obou stran do tiskopisu o prvním roku bez součinnosti soudce. Nebylo-li však jednání při prvním roku konáno před soudcem a nebylo-li jím prohlášeno usnesení o povolení lhůty k odpovědi na žalobu, nebyl soud při prvním roku řádně obsazen a veškeré provedené úkony byly zmatečné (§ 477 čís. 2 c. ř. s.), tedy i lhůta k odpovědi na žalobu, a mylný jest názor rekursního soudu, že tu šlo jen o nezákonnost, nezakládající zmatečnost. Bylo proto k dovolacímu rekursu žalované zrušiti napadené usnesení i usnesení prvního soudu a řízení jim předcházející, počínajíc prvním rokem ze dne 11. července 1931, jako zmatečné a věc vrátiti prvému soudu, jak bylo ve výroku vysloveno.

Čís. 12760.

Ustanovení §§ 61 a 62 j. n. lze použiti, i když nelze opatřiti i h n e d soudce laika a i h n e d v jednání pokračovati.

(Rozh. ze dne 1. září 1933, R I 583/33.)

Proti žalobě zadané na krajském civilním soudě v Praze namítla žalovaná společnost, že k projednání sporu jest příslušný obchodní soud v Praze. Žalobce navrhl, by, bude-li vyhověno námitce, byl přibrán soudce laik podle §§ 61 a 63 j. n. Soud první stolice zamítl tento žalobcův návrh, a, vyhověv námitce věcné nepřislušnosti, odmítl žalobu pro věcnou nepřislušnost soudu. V onom směru uvedl v důvodech: V případech § 61 a násl. j. n. jde jen o fakultativní, nikoli obligatorní přibrání soudce laika, jež se má řídití ohledy účelnosti. Avšak v souzeném případě řízení takového opatření nikterak nedoporučuje, ježto jednání ve věci samé jest teprve v začátcích, neboť byl vyslechnut teprve jeden svědek, takže naopak bude výhodnější, projedná-li se sporný případ před věcně příslušným krajským obchodním soudem v Praze. Kromě toho přibrání soudce laika by vyžadovalo